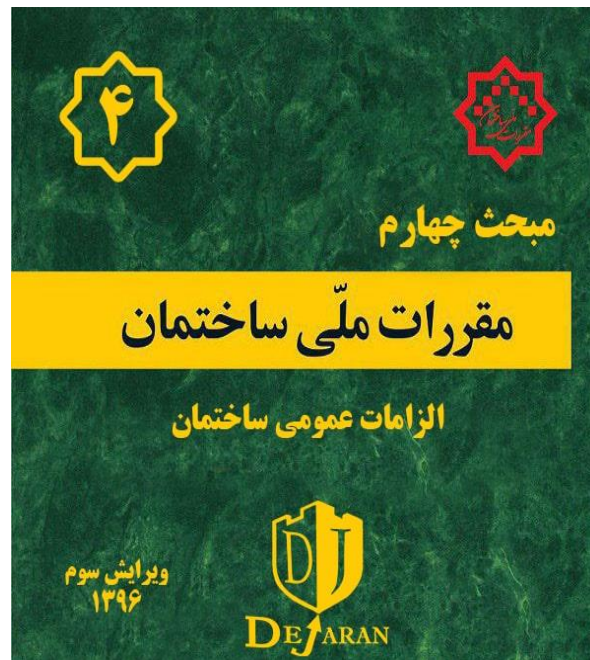

اصول بهداشتی (بخش اول)

از میان اصولی از ماده ۱۰۰ قانون شهرداری‌ها و تبصره‌های مربوطه که در آن‌ها بر ضرورت رعایت عملیات ساختمانی تأکید شده است (اصول شهرسازی، فنی و بهداشتی)، اصول شهرسازی و فنی بارها توسط کارشناسان و اساتید معماری، شهرسازی و مدیریت شهری بررسی و تبیین شده‌اند، اما در ارتباط با اصول بهداشتی لازم‌الرعایه در عملیات ساختمانی، کتاب‌ها و مقالات کارشناسی بسیار کمی منتشر شده است. این بخش عمدتاً در مقررات ملی ساختمان و بخش ضوابط و مقررات طرح‌های توسعه شهری (جامع، تفصیلی و هادی) در دسترس کارشناسان مدیریت شهری قرار می‌گیرد. در یک تعریف کلی می‌توان گفت که اصول بهداشتی مجموعه عواملی است که رعایت آن در ساختمان‌ها تأمین‌کننده بهداشت محیط ساختمان (نور، رطوبت، تهویه و جز اینها) و بهداشت و سلامتی شهروندان و محیط شهری است.

با پذیرش این تعریف، عدم رعایت اصول بهداشتی می‌تواند سلامتی و بهداشت ساکنان بنایی که این اصول در ساخت آن رعایت نشده و یا حتی سایر شهروندانی که در آن بنا زندگی نمی‌کنند را تهدید کند. به عنوان مثال، عدم رعایت ضوابطی نظیر حجم، جهت‌گیری و ارتفاع ساختمان می‌تواند بر برخورداری واحدهای پیرامون از نور و یا تهویه طبیعی تأثیر گذاشته و سلامتی آن‌ها را به خطر بیندازد. همچنین عدم پیش‌بینی روش مناسب برای دفع فاضلاب و انتقال آن به معابر عمومی، بهداشت عمومی را به خطر می‌اندازد.

مبحث چهارم مقررات ملی ساختمان با هدف اطمینان از ایمنی، بهداشت، آسایش و تأمین نیازهای حداقل ساکنان و استفاده‌کنندگان (متصرفان) ابنیه و ساختمان‌ها تهیه شده است. در آغاز این مبحث، انتظارات از بحث بهداشت و سلامت در ساختمان چنین بیان شده است: نباید در دوره ساخت، بهره‌برداری یا تخریب بنا، بهداشت و سلامتی مردم تهدید شود و باید در این دوره از آلودگی و به خطر افتادن منابع و چرخه حیات پیشگیری گردد. بنابراین لازم است انتظارات زیر برآورده شود:

- الف) برخورداری ساختمان در حال بهره‌برداری از نور و تهویه مناسب؛
- ب) نفوذ نکردن رطوبت مزاحم به داخل ساختمان یا فضاها و اجزاء آن؛
- پ) وجود نداشتن خطرانی مانند متصاعد شدن گازهای سمی، ذرات یا گازها و تابش‌های خطرناک بر اثر استفاده از مصالح یا جزئیات نامناسب یا مکان‌یابی نادرست ساختمان؛
- ت) آلوده نشدن آب یا خاک به وسیله ضایعات ساختمانی و فاضلاب؛
- ث) محدود کردن سطح نوفه [آلودگی صوتی] یا سروصدای ناخواسته دریافتی توسط مردم در حدی که از تهدید سلامتی آن‌ها پیشگیری شده و امکان کار و فعالیت، استراحت و خواب مناسب برای آن‌ها فراهم باشد؛
- ج) محدود کردن نورهای ناخواسته و مزاحم.